

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 grudnia 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący	SSA Leszek Kulik (spr.)
Sędziowie	SSA Sławomir Wołosik SSA Halina Czaban
Protokolant	Elżbieta Niewińska

przy udziale prokuratora Agnieszki Kwiatkowskiej

po rozpoznaniu w dniu 8 grudnia 2022 r.

sprawy **P. I. s. S.** oskarżonego o czyn z art. 148 § 1 k.k.

z powodu apelacji obrońcy oskarżonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 7 czerwca 2022 r. sygn. akt III K 43/21

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. P. Ł. kwotę 738 zł., w tym kwotę 138 zł. należnego podatku VAT, tytułem wynagrodzenia za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną oskarżonemu z urzędu za postępowanie przed sądem drugiej instancji.

III. Zwalnia oskarżonego od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 171/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	

1. CZĘŚĆ WSTĘPNA**1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji**

Wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 7 czerwca 2022 r., sygn. akt II K 43/21.

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia**1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz	
---	--

niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Związłe o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	<p>- art. 438 pkt 2 k.p.k. – obrazą przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia;</p> <p>art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka;</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Związłe o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Apelacja obrońcy nie zasługuje na uwzględnienie.</p> <p>Nie sposób zgodzić się z zarzutami skarżącego, jakoby zaskarżone orzeczenie naruszało którykolwiek ze wskazanych przez niego przepisów postępowania karnego. Przeprowadzona kontrola odwoławcza wyroku nie potwierdziła zasadności zarzutów stawianych w tym zakresie.</p> <p>Z części motywacyjnej zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd I instancji z należytą starannością przeprowadził</p>		

postępowanie dowodowe i w sposób wyczerpujący odniósł się do wszystkich kwestii wymagających rozstrzygnięcia. W szczególności w sposób wnikliwy przeanalizował i właściwie ocenił dowody, które legły u podstaw ustaleń w zakresie przypisanego oskarżonemu czynu i jego przyjętej kwalifikacji prawnej.

Jako całkowicie bezpodstawny należy ocenić podniesiony w apelacji obrońcy zarzut, iż Sąd I instancji przy ocenie materiału dowodowego, dopuścił się obrazy przepisów postępowania tj. art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k.

Sąd Okręgowy oparł swoje ustalenia faktyczne na całokształcie istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej zgodnie z dyspozycją art. 410 k.p.k. i dokonał prawidłowej oceny zebranych w sprawie dowodów, w tym wyjaśnień oskarżonego oraz zeznań przesłuchanych w sprawie świadków.

Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje przyjęte w judykaturze stanowisko, iż kontrola instancyjna oceny dowodów nie obejmuje sfery przekonania sędziowskiego, jaka wiąże się z bezpośredniością przesłuchania, sprowadza się natomiast do sprawdzenia, czy ocena ta nie wykazuje błędów natury faktycznej (niezgodności z treścią dowodu, pominięcia pewnych dowodów) lub logicznej (błędności rozumowania i wnioskowania) albo czy nie jest sprzeczna z doświadczeniem życiowym lub wskazaniami wiedzy. Tak więc dokonanie przez sąd odwoławczy nowej, odmiennej oceny dowodów jest uzasadnione tylko wówczas, gdy w wyniku kontroli odwoławczej

stwierdzona zostanie dowolność oceny poczynionej przez Sąd I instancji (pomijając kwestię nowych dowodów). Jeżeli natomiast ocena dokonana przez sąd pierwszej instancji pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., nie ma podstaw do zmieniania jej w postępowaniu odwoławczym.

W realiach niniejszej sprawy nie sposób dopatrzeć się przekroczenia przez Sąd I instancji granic swobodnej oceny dowodów. Wniesiona apelacja stanowi jedynie polemikę z dokonaną przez Sąd Okręgowy oceną dowodów. Mianowicie skarżący domaga się ich odmiennej oceny, jednak nie wskazuje żadnych rzeczowych argumentów, które podważyłyby ocenę przedstawioną w tym zakresie w części motywacyjnej wyroku. Jednak dokonanie oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego w sposób odmienny od oczekiwań stron procesowych nie stanowi naruszenia przepisów art. 7 k.p.k. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., II KK 17/14). Dlatego też zawartej w apelacji argumentacji w tym zakresie nie sposób podzielić.

Z poczynionych ustaleń i wywodów zawartych w części motywacyjnej zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd I instancji nie miał wątpliwości co do tego, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu czynu. Jeśli zatem Sąd meriti takich wątpliwości nie miał, to nie dopuścił się też obrazy przepisu art. 5 § 2 k.p.k. zarzucanej mu przez obrońcę.

Dla oceny, czy nie został naruszony zakaz z art. 5 k.p.k., nie są miarodajne tego rodzaju wątpliwości zgłaszane przez stronę, ale tylko to, czy

orzekający sąd rzeczywiście powziął wątpliwości w tym zakresie i mimo braku możliwości usunięcia ich rozstrzygnął je na niekorzyść oskarżonego, albo czy były po temu powody, które sąd pominął. Gdy zaś konkretne ustalenie faktyczne zależne jest od dania wiary tej lub innej grupie dowodów, nie można mówić o naruszeniu zasady in dubio pro reo (wyrok Sadu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13.09.2012 r., II AKA 226/12, LEX 1236108).

Odnosząc się w tym miejscu bezpośrednio do pozostałych zarzutów podniesionych w apelacji, nie można zgodzić się ze stanowiskiem skarżącego, że Sąd I instancji dopuścił się obrazy art. 9 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. nie dopuszczając z urzędu dowodu z zeznań świadka M. M.. Z okoliczności sprawy wynika bowiem, że nie był on świadkiem przedmiotowego zdarzenia i w dniu zdarzenia nie przebywał w miejscowości T.. Wcześniej wyjechał do W., co potwierdził świadek S. P. (k. 116). Wystarczającej podstawy do przeprowadzenia takiego dowodu nie może stanowić okoliczność, że M. M. przebywał wcześniej w miejscu zdarzenia. Faktem jest, że według wyjaśnień oskarżonego miało dojść do kłótni pomiędzy W. N. (1) i M. M. o telefon, jednak ostatecznie ta kwestia została wyjaśniona, co potwierdził sam oskarżony (k. 106). M. M. nie miał zatem żadnego motywu, aby dokonać zabójstwa pokrzywdzonego. Takiego motywu nie może przecież stanowić okoliczność, że M. M. miał skłonności do nadużywania alkoholu i według świadka K. K. był „zdolny do wszystkiego”. Nawet jeśli istotnie W. N. (2) obawiał się M. M. to nic nie wskazuje na to, że te obawy miały racjonalne podstawy. Takich

podstaw nie dostarczają również zeznania K. K. który wyraził jedynie swoją ocenę w tym przedmiocie, która nie została poparta żadnymi dowodami lub faktami. Zawarte w zeznaniach świadka K. K. stwierdzenie, że M. M. „za wódkę zrobiłby wszystko” stanowi tylko jego subiektywną ocenę, która nie dowodzi jeszcze, że M. M. jest sprawcą zabójstwa, uczestniczył w tym zdarzeniu lub też posiadał istotne informacje dotyczące jego przebiegu. Z kolei Z. L. wbrew wywodom obrońcy nie był w stanie nawet określić jakie relacje łączyły oskarżonego z pokrzywdzonym (k. 421). Natomiast świadek H. R. nie wypowiadał się na temat tych relacji. Z zeznań obu powołanych świadków nie wynika również, aby W. N. (2) obawiał się M. M..

Kwestia dobrych relacji oskarżonego i W. N. (2) przed zdarzeniem nie ma znaczenia dla ustalenia motywów działania P. I.. Oskarżony w złożonych w śledztwie wyjaśnieniach sam wyjawiał powód swojego zachowania. Mianowicie wskazał, że pokrzywdzony nazwał go „dzieciorobem” czym poczuł się urażony (k. 79). Na ten sam motyw wskazał podczas kolejnego przesłuchania przed prokuratorem (k. 106). Przyznał, że jest ojcem 8 – ga dzieci i dlatego był szczególnie „wyczulony na tym punkcie”. (k. 106), Już wcześniej po takiej zniewadze rzucił się na innego mężczyznę przewrócił go i zaczął dusić. W tym zakresie zatem jego wyjaśnienia były konsekwentne na tym etapie postępowania i nie ma żadnych podstaw, aby jego wyjaśnieniom w tym zakresie nie dać wiary.

Brak jest również uzasadnionych podstaw do przyjęcia, że oskarżony

podczas śledztwa został nakłoniony do przyznania się do popełnienia zarzucanego mu czynu, zwłaszcza, że był przesłuchiwany na tym etapie postępowania trzykrotnie, nie tylko przez funkcjonariuszy policji, ale również przez prokuratora i Sąd na posiedzeniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania (k. 78-79, 106-107, 123). Oskarżony zmienił swoją wersję zdarzenia dopiero podczas badań sądowo – psychiatrycznych (k. 172). Gdyby istotnie podczas pierwszego przesłuchania była wywierana na niego jakakolwiek presja psychiczna lub fizyczna to miał możliwość zgłoszenia tych faktów chociażby przed Sądem lub w toku przeprowadzonego z jego udziałem eksperymentu procesowego, czego nie uczynił. Natomiast utrwalony na płycie CD przebieg eksperymentu procesowego z jego udziałem wskazuje, że oskarżony podczas tej czynności w sposób swobodny i spontaniczny opisuje przebieg zdarzenia, który znajduje potwierdzenie w wynikach oględzin i przeszukania na miejscu zdarzenia oraz okazania noża przy użyciu którego dokonał zabójstwa W. N. (2). Mianowicie podczas okazania rozpoznał nóż, którym ugodził pokrzywdzonego na którym ujawniono brunatne ślady, zaś przeprowadzona ekspertyza ujawniła na nim materiał genetyczny, który może pochodzić od oskarżonego (k. 120, 287). W szopie ujawniono pościel, którą oskarżony, jak wskazał podczas eksperymentu procesowego, osobiście tam umieścił po zdarzeniu (k. 19-20). Wskazywane przez oskarżonego szczegóły zdarzenia potwierdzone innymi dowodami wskazują zatem jednoznacznie, że oskarżony osobiście w nim uczestniczył.

Jednocześnie zebrane dowody nie wskazują, aby w zdarzeniu tym uczestniczyły jeszcze inne osoby.

Wyniki przeprowadzonego eksperymentu procesowego dowodzą również, że wbrew wywodom skarżącego, oskarżony miał możliwość zdania ciosu nożem pokrzywdzonemu w okolicznościach przez siebie opisanych, a więc w sytuacji, gdy był on obrócony twarzą do ściany. Łóżko było bowiem odsunięte od ściany i pokrzywdzonego od ściany dzielił znaczny dystans.

W tym stanie rzeczy Sąd I instancji w pełni uprawniony był przyjąć za wiarygodne wyjaśnienia oskarżonego złożone w śledztwie jako zgodne z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym oraz mające oparcie w pozostałym zebranych w sprawie materiałem dowodowym. Co istotne, oskarżony wskazał w nich również wiarygodne motywy swojego czynu. Natomiast Sąd Okręgowy zasadnie odrzucił jako niewiarygodne wskazywane przez niego na rozprawie sądowej powody odwołania tych wyjaśnień jako całkowicie gołosłowne i nie mające oparcia w zebranych w sprawie dowodach. W świetle powyższych ustaleń jako chybiony jawi się też podniesiony w apelacji zarzut jakoby wyjaśnienia oskarżonego „były tożsame na każdym etapie postępowania” (zarzut 7 apelacji).

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie zachodziła też konieczność dopuszczenia dowodu z opinii mającej na celu ustalenie czy na ścierce użytej rzekomo przez oskarżonego do wytarcia śladów krwi z noża, znajdują się ślady

krwi ofiary. Wzmianka na ten temat znajduje się jedynie w pierwszych wyjaśnieniach złożonych w śledztwie z której jednak ostatecznie oskarżony wycofał się. Mianowicie podczas kolejnego przesłuchania oskarżony już twierdził, że jedynie odłożył nóż do zlewu (k. 107), zaś podczas eksperymentu procesowego jednoznacznie zaprzeczył, aby wycierał nóż ścierką. Podał, że jedynie umył nóż w zlewie zimną wodą. Podczas przeprowadzonych oględzin miejsca zdarzenia również nie ujawniono i nie zabezpieczono żadnej ścierki z plamami krwi. W tym stanie rzeczy brak jest dowodu rzeczowego, który miały być przedmiotem takiej opinii.

Reasumując, wyniki przeprowadzonego przewodu sądowego wskazują, że Sąd I instancji ustalił prawidłowy stan faktyczny w sprawie i na tej podstawie zajął trafne stanowisko w przedmiocie sprawstwa i winy oskarżonego oraz kwalifikacji prawnej przypisanego mu czynu.

Bezpodstawny jest również podniesiony w apelacji zarzut rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonego kary, która spełnia wszystkie ustawowe wymogi i nie jest z pewnością rażąco surowa jak zarzuca obrońca.

Orzekając w tym przedmiocie Sąd I instancji uwzględnił całokształt okoliczności ujawnionych na rozprawie, a więc zarówno okoliczności obciążające i przemawiające na jego korzyść, w tym okoliczności podniesione w apelacji obrońcy, a więc podeszły wiek oskarżonego, stopień przyczynienia się ofiary, jego uprzednią karalność oraz zachowanie po popełnieniu czynu, w tym przyznanie się

<p>do popelnienia zarzucanego mu czynu na etapie śledztwa. Obrońca przecenia natomiast opinię środowiskową o oskarżonym z której wynika, że oskarżony jest znany jako osoba nadużywająca alkoholu. Bardziej szczegółowych danych dotyczących oskarżonego nie udało się zgromadzić z uwagi na jego stosunkowo krótki pobyt w miejscowości T..</p> <p>W tych okolicznościach wymierzonej oskarżonemu kary w wymiarze 10 lat pozbawienia wolności, a więc w wymiarze oscylującym bliżej dolnej granicy ustawowego zagrożenia, nie można postrzegać jako rażąco surowej.</p> <p>Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.</p>		
Wniosek		
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
Zarzuty podniesione w apelacji obrońcy oskarżonego są bezzasadne.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Rozstrzygnięcie o winie i karze, o zaliczeniu na poczet orzeczonej kary pozbawienia wolności okresu rzeczywistego pozbawienia wolności oraz o kosztach procesu.	
Zwi ęz le o powodach utrzymania w mocy	
Zarzuty podniesione w apelacji obrońcy są bezzasadne.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
I.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwi ęz le o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwi ęz le o powodach uchylenia	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.
Zwi ęz le o powodach uchylenia	

3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
pkt II i III	O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze rozstrzygnięto stosownie do treści art. 624 § 1 k.p.k., zaś o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu za postępowanie przed sądem drugiej instancji na podstawie § 4 ust. 1 i 4 , § 17 ust. 1 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016 r. (Dz.U.2019.18 z dnia 2019.01.04).

7. PODPIS